

Beszámoló az MTA Táncstudományi Munkabizottsága 2010. évi munkájáról

I. A munkabizottság megalakulása

A testület – az MTA Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya a 2009. október 26-ai támogató határozata alapján – 2010. május 19-én az MTA székházában tartotta első, alakuló ülését. Az MTA a nevében a megbízó leveleket Bartha Elek DSc, a Néprajzi Bizottság elnöke nyújtotta át a tagoknak. A munkabizottság 15 fővel alakult meg, elnöke Andrásfalvy Bertalan DSc, társelnöke Körtvélyes Géza DSc, titkárai Bolvári-Takács Gábor PhD és Felföldi László PhD, tanácsadója Vitányi Iván DSc, tagjai Angelus Iván PhD, Barna Gábor DSc, Fügedi János PhD, Jakabné Zórándi Mária DLA, Kovács Gábor PhD, Kövágó Sarolta CSc, Mizerák Katalin PhD, Nagy Péter Miklós PhD, Ratkó Lujza CSc, Sirató Ildikó PhD. Jakabné Zórándi Mária 2010 novemberében elhunyt, Beke László CSc 2010 decemberében tagsági felkérést kapott. A testület állandó meghívott tagjai Kövágó Zsuzsa, Major Rita és Szűdy Eszter, 2011-től Dóka Krisztina, Fenyves Márk, Halász Tamás, Kaán Zsuzsa, Karácsony Zoltán, Kovács Henrik, Lévai Péter, Mihályi Gábor, Pálffy Gyula, Török Jolán, Varga Sándor és Vincze Gabriella is; szakmai partnere Ács Piroska.

A munkabizottság célja a Magyarországon folyó tánckutató munka összefogása, fő irányainak megtervezése, a tánckutatás tematikai és intézményi szétagoltságának enyhítése; továbbá a tánckutatás/koreológia, mint multi- illetve interdiszciplináris tudományág meghatározásának előmozdítása és szerepkörének erősítése a tudományágak rendszerében; emellett a tánc társadalmi elismertségének erősítése a táncról való rendszerezett szakmai tudás hatékony növelése és népszerűsítése révén; s végül az MTA általános kutatáselméleti, módszertani, kutatásszervezési és tudománypolitikai ideáljainak és elvárásainak közvetítése a tánckutatás területén.

II. A munkabizottság tevékenysége

1. (alakuló) ülés: 2010. május 19., helyszín: MTA Nádor u. székháza

A munkabizottság elfogadta programját, amelynek gerincét a táncstudományi kutatások helyzetének felmérése, a táncstudományi bibliográfia összeállítása, a források feltárása, a kutatói utánpótlás nevelése és szakmai rendezvények jelentik. A további üléseket kéthavonta, mindig más-más kutatóhelyen tartják, így a testület a helyszínen ismeri meg az ott folyó munkát. Elfogadták azt is, hogy ülésenként egy-egy tag kutatómunkájának eredményeiről székfoglalót tartson. A munkabizottság hamarosan saját honlapot készít.

2. ülés: 2010. június 9., helyszín: MTA Zenetudományi Intézet Néptánc Osztálya

A munkabizottság meghallgatta a beszámolót a Néptánc Osztály tevékenységéről. A jelenlevők Felföldi László osztályvezető vezetésével megtekintették az Osztály helyiségeit, gyűjteményeit, az itt folyó kutatás eszközeit és módszereit. A táncstudományi bibliográfiával kapcsolatban a munkabizottság tagjai vállalták, hogy javaslatot tesznek saját kutatási területük, illetve intézményük vonatkozásában arra, hogy milyen jellegű bibliográfiát tartanak szükségesnek elkészíteni, illetve a meglevőket felhasználni, továbbá saját táncstudományi jellegű publikációik jegyzékét (3-5 kulcsszó megadásával) elkészítik. A listák angol nyelvű fordítását egységesen készítjük el.

¹ Megjelent: Táncstudományi Közlemények, II. évf. 2010. 2. szám, 107–108. o.

3. ülés: 2010. szeptember 8., helyszín: Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet Táncarchívuma

Behuminé Szúdy Eszter gyűjteményvezető és Halász Tamás gyűjteménykezelő közreműködésével a jelenlevők megtekintették az OSZMI Táncarchívuma gyűjteményeit, raktárát, az itt folyó kutatás eszközeit és módszereit. Kézhez kapták a Táncarchívumról szóló, előre elkészített ismertetőket, amelyek részletes információt tartalmaznak a gyűjtemény történetéről, állományáról, fejlesztési irányairól és munkatársairól. A kutatói utánpótlás nevelés kapcsán a munkabizottság tagjai megküldik az általuk ismert felsőfokú táncművészeti, tánc tudományi kurzusok nevét (intézmény, szak, képzési hely, képzési idő, képesítés). A munkabizottság határozott a Dienes Valéria Emlékülés megrendezéséről és elfogadta a felkérendő előadók névsorát. A munkabizottság levélben fordult a Néprajzi Bizottsághoz kérve, hogy az MTA I. Osztályán át segítsen eljuttatni javaslatunkat az MTA illetékes vezető szerveihez, hogy a Bolyai János Kutatási Ösztöndíj rendszerében 2011-től tegyék lehetővé a tánc tudományi kutatások megjelenítését.

Dienes Valéria Emlékülés: 2010. november 10., helyszín: MTA székház, III. em. Képtár
A Magyar Tudomány Hete keretében megrendezett program levezető elnöke Andrásfalvy Bertalan DSc, a munkabizottság elnöke volt, köszöntőt mondott Paládi Kovács Attila, az MTA rendes tagja, az I. Osztály elnöke. Részletek hangzottak el a Dienes Valériával készült tévéinterjúból és más hanganyagokból, illetve Dienes Gedeonné: Életközei emlékek Dienes Valériáról c. emlékezését hallhatta a közönség. *Előadások:* Vitányi Iván DSc: Dienes Valéria orkesztikai elmélete, Fenyves Márk: Mozdulatművészet – orkesztika – archív dokumentumok, P. Szabó Ferenc SJ: Dienes Valéria bergsonizmusa, Voigt Vilmos DSc: A vallás és erkölcs két forrása. *Élő táncbemutatók:* Hajnalpír etűd. Részlet az In memoriam Dienes Valéria c. előadásból. Előadták a Magyar Mozdulatművészeti Társulat tagjai: Haraszi-Zwiep Adrienne és Lukács Ádám. Rendezés – koreográfia: Fenyves Márk, Pálosi István. Tiszteletadás Dienes Valériának – A Budapest Tánciskola performansa, rendező: Angelus Iván PhD. A sikeres program népes közönség előtt zajlott az MTA harmadik emeleti képtárában a Roosevelt téren.

4. ülés: 2010. december 8., helyszín: MTA Művészettörténeti Kutatóintézete

Beke László igazgató tájékoztatása után Vincze Gabriella doktorandusz közreműködésével a jelenlevők megtekintették az MTA Művészettörténeti Kutatóintézet alkalmi kiállítását, és beszámolót hallgattak meg a gyűjteményről, az itt folyó kutatás eszközeiről és módszereiről. Ehhez felhasználták az Intézetről szóló, előre elkészített ismertetőt. A munkabizottság javasolta Bartha Eleknek, a Néprajzi Bizottság elnökének Beke László munkabizottsági rendes tagsági felkérését, továbbá megbízta a titkárokat, hogy a munkabizottsági rendes tagságra jelölt további személyekkel folytassanak konzultációt. A munkabizottság 2011-től a beszámoló elején említett kutatóknak állandó meghívotti státuszt biztosított. A munkabizottság 3 tagú munkacsoportot hozott létre (*Nagy Péter Miklós, Sirató Ildikó, Pálffy Gyula*) azzal a megbízással, hogy készítsenek vitaindító előterjesztést a munkabizottság számára a tánc tudományi bibliográfia helyzetéről, az elvégzendő feladatokról és ezek lehetséges ütemezéséről. A kutatói utánpótlás képzését szolgáló akkreditált programokat 2011-ben a felsőoktatási intézményekbe (Budapest Kortárstánc Főiskola, Magyar Táncművészeti Főiskola, Szegedi Tudományegyetem BTK) kihelyezett üléseken tűzik napirendre. A munkabizottság elfogadta 2010. évi beszámolóját és 2011. évi munkatervét, amelyben meghatározta az ülések időpontját és helyszínét, a rendezvényeket, a székfoglaló előadások rendjét, a kiadványokat és a honlap tervét.

III. Sajtóvisszhang

A munkabizottság megalakulásáról és tevékenységéről eddig a következő szakmai folyóiratokban jelent meg híradás: Tánctudományi Közlemények 2009/1., 2009/2. és 2010/1. számok; Táncművészet 2009/5. és 2010/2. számok; Folkmagazin 2010/4. szám.

Budapest, 2010. december 8.

Andrásfalvy Bertalan DSc elnök
Bolvári-Takács Gábor PhD, titkár
Felföldi László PhD, titkár